

Snellmanin ja Kiven merkeissä.

Tänään viettää Suomen kansa jälleen Snellmanin päivää, tavalliseen arkiseen tyyliin tosin vain muuten, paitsi että siniristiliput liehuvat suuren suomalaisuusherättäjän ja suuren valtiomiehen muiston kunniottamiseksi. Ylioppilaat Helsingissä tietekin vanhaan tyyliin marssivat valkolakkirivistönä Suomen Pankin eteen ja kunniottavat laululla, seppeleillä ja puheilla jäyhää JVS:ää. Ja ympäri maan järjestetään Snellman-juhlia, nykyäänkin tosin joskus omituisinkin perustein. Ovathan eräät äkkiväärät poliittiset ryhmät olleet Snellmanin yksityisomaisuudekseen tai pikemminkin yrittäneet, ottaa selitellen nyt kuulija- ja lukijakunnalleen, että suuri Snellman oli joku kommunismin edelläkävijä, vähän samaan tyyliin kuin kalevalalaiset sarkarit Otto Ville Kuusisen viimeisimmän Kalevala-tutkimuksen mukaan olivat nykyajan sosialististen kolhoosiyhteiskuntien ennalta aavistajia.

Sepä siinä, Oulussakin juhliitaan Snellmanin merkeissä, kuten toisaalla lehdessä mainitaan, ja tottahan toki onkin Oululla aivan erikoinen aihe

aina ja jatkuvasti muistaa suuren koulupoikansa elämäntyötä. On todella merkittävistä ajatella, että tämä kaupunki, joka vain muutama vuosikymmen Snellmanin koulunkäyntijän jälkeen oli kerrassaan ruotsinkielisten johdettavissa, vielä vuosisadan kehtana ensi vuosikymmenenä koulunutti miehen, joka elämäntehdäväkseen otti kassahmistensä herättämisen vuosikymmenien ja -satojen kansallisesta uneliaisuudesta. Mutta 1800-luvun alkupuolen Oulu ei vielä ollut kielellisesti ruotsalainen.

Toistapäivänä, toukokuun 10:nä, tuli kuluneeksi 80 vuotta Kiven Lean ensi-iltasta Helsingissä. Tuo tapahtuma on melkein yhtä tärkeä rakennuskivi suomalaisen teatterin historiassa kuin on kirjailija Aleksis Kivi suomalaisen kirjallisuuden historiassa. Olihan joskus muulloinkin äidinkieltämme kuultu näyttämöllä, mutta taidenäyttämöllä siinä mielessä kuin tuona iltana ja sellaisen taiteilijan esittämänä kuin tuolloin sitä ei oltu kuultu, saati, että meillä äidinkieltämme olisi ollut käytettävissä sellaista kappaleita kuin Lea. Eestiläinen Hedvig Charlotte Raa, joka muutamissa viikoissa opetteli ulkoa Lean pääosan, teki ilta- ja läsnäoleville kuulemma ainutlaatuisen elämyksen.

Jo edellisen vuoden marraskuun 12 päivänä oli lausuttu suomalaisen teatterin syntysanat erään päivällistilaisuuden ylläpydessä, jossa kymmenen pohjalasta ylioppilasta — seurusteltuaan juuri päivällä kahvikutsujen aikana rouva Raan ym. mui- ren henkevien naisten kanssa — oli tehnyt periaatteellisen päätöksen. Päätökijänä astassa oli luonnollisesti Kaarlo Bergbom, mutta pohjalaisen osuus tässäkin historiallisessa vaiheessa tulikoon ilolla ja ylpeydellä todetuksi.

P a n u.